Український правопис. Підгот. ін-том мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР, М-вом вищої і серед. спец. освіти УРСР.— Вид. 2-е, випр, і доп.— К.: Вид-во Акад. наук УРСР, 1960.— 272 с.

ПРАВИЛА ПЕРЕНОСУ

Орфографічні правила переносу

§ **30.** Слова з одного рядка в другий переносяться по складах, напр.: *зо́-шит, слов-ни́к, га́й-ка, па́ль-ці, ко-ло́дязь*, або *коло́-дязь*. При цьому:

1. З двох однакових приголосних між голосними один залишається, а другий переноситься, напр.: *годи́н-ник, ра́н-ній;* але в словах типу *жи-ття́, зі́лля, суддя́* можливий двоякий перенос: *жи-ття́* і *жит-тя́, зі́-лля* і *зі́л-ля, су-ддя́* і *суд-дя́*. Це правило не стосується початкових подвійних приголосних другої основи в складних словах, напр.: *ново-вве́дення*.

2. Не можна розривати африкати **дж**, **дз**, (які становлять один звук). Отже, слова *ходжу́, ґу́дзик*, слід переносити так: *хо-джу́, ґу́-дзик*.

> **Примітка.** Якщо **дж**, **дз** не становлять одного звука, вони можуть при переносі розділтися. Це буває, коли **д** належить до префікса, а **ж** або **з** — до кореня), напр.: *під-живля́ти* (а не *пі-дживля́ти*) *над-звича́й-ний* (а не *на-дзвича́йний*).

3. Не можна відривати букву **й** від попереднього голосного, напр.: *вій-нá* (а не *ві-йнá*), *стій-кúй* (а не *сті-йкúй*), *фей-єрвéрк*, *фейєр-вéрк* (а не *фе-йєрвéрк*).

Примітка. Сполучення **йо** розривати не можна, напр.: *ба-йóк* (а не *бай-óк*), *йó-му*, *ра-йóн* (а не *рай-óн*), *ма-йóр* (а не *май-óр*).

4. Апостроф і м'який знак при переносі не відокремлюються від попередньої букви, напр.: *бур'-ян*, *нúзь-ко*.

Примітка. Не можна розривати сполучення **ьо**, напр.: *сúньо-го* (а не *сúнь-ого*).

5. Одна буква при переносі не залишається і не переноситься, напр., слова *акадéмія, атáка, олівéць* розбиваються для переносу таким чином: *ака-дéмія* (або *акадé-мія*), *атá-ка, олі-вéць*. Отже, не можна поділяти на частини для переносу такі слова, як *абó* (перший склад з однієї букви), *шúя* (другий склад з однієї букви) і под.

6. Односкладові префікси при наступному приголосному кореня, а також частка най- у найвищому ступені прикметників і прислівників при переносі не розриваються і відокремлюються від кореня, напр.: *без-мéжний* (а не *бе-змéжний*), *роз-вúнути* (а не *ро-звúнути*), *най-частíше* (а не *на-йчастíше*),

Примітка 1. Якщо префікс кількаскладовий, то при переносі він може розділятися по складах, напр.: *пере-вíрка* і *пе-ревíрка*, *розі-брáти* і *ро-зібрáти*.

Примітка 2. При переносі слів з односкладовим префіксом, що закінчується на приголосний, при наступному голосному кореня префікс можна розривати переносом і не розривати. Напр.: *роз-орáти* і *ро-зорáти*, *без-успíшний* і *бе-зуспíшний*.

7. При переносі слів з префіксами не можна залишати в кінці рядка при префіксі початкову частину кореня, якщо вона не становить складу, напр.: *за-спíвати* (а не *зас-пíвати*), *над-звичáйно* (а не *над-звичáйно*).

8. Односкладові частини складноскорочених слів при переносі не розриваються, напр.: *тех-мíнімум, ком-дúв*.

9. При переносі складних слів не можна залишати в кінці рядка початкову частину другої основи, якщо вона не становить складу, напр.: *восьми-гра́нний* (а не *восьмиг-ра́нний*), *далеко-схі́дний* (а не *далекос-хі́дний*), *громо-гла́сний* (а не *громог-ла́сний*).

10. Не можна розривати ініціальні абревіатури, а також комбіновані абревіатури, які складаються з ініціальних скорочень і цифр, напр.: *СРСР*, *КПРС*, *РТЗ*, *ЗІЛ-111*.

11. В усіх випадках, які не підходять під викладені вище правила, можна довільно переносити слова по складах, напр.: *Дні-про́, Дні-про́*; *се-стра́, сес-тра́, сест-ра́*; *Оле-кса́ндра, Олек-са́ндра, Олекса́н-дра, Олекса́нд-ра*.

Примітка. У зв'язку з загальним правилом переносу по складах дозволяється розрив суфіксів у суфіксальних словах, напр.: *учи́тель-ство* і *учи́тельст-во*; *видавни́-цтво*, *видавни́ц-тво*, *видавни́цт-во*; *убо́-зтво*, *убо́з-тво*, *убо́зт-во*; *бу́-зький* і *бу́зь-кий*; *га́-ли-цький* і *га́лиць-кий*; *росі́й-ський* і *росі́йсь-кий*.